September 2016

Digitale Nieuwsbrief

Extra artikelen en extra foto's

Max Euwe Centrum
euwemec@xs4all.nl
020-6257017

In deze digitale Nieuwsbrief hebben we weer een aantal leuke en interessante bijdragen:

3) Gedicht van Ezra Pound (vertaald)

6) Schaakfoto's Euwe uit de vergetelheid

11) Boekenrecensies

13) Vlaggetje faalt

14) Een bijzondere postzegel

15) Het 23e Pleinfestival

17) De 79000e bezoeker van het MEC

17) Schaakdorp Ströbeck in beeld

Namens de redactie veel leesplezier, Eddy Sibbing

MEC-Kalender

De komende maanden staan de volgende activiteiten op het programma:

Zondag 9 oktober	Start **MEC-trainingen** (1400-1600 en 1600-1800)
Woensdag 26 oktober	**Training** door grootmeester **Matthew Sadler**
Dinsdag 8 november	**MEC bestaat 30 jaar!!**
Woensdag 9 november	**Training** door grootmeester **Erwin L'Ami**
Zaterdag 19 november	De halfjaarlijkse **boekenbeurs** van 11.00-14.00 uur

Het MEC is ook alle eerste zaterdagen van de maand geopend!

Kijk op www.maxeuwe.nl voor meer informatie over deze activiteiten.

Boekenbeurs zaterdag 19 november

Zaterdag 19 november is er van 11.00-14.00 uur een **boekenbeurs** in het Max Euwe Centrum (Max Euweplein 30a, 1017 MB Amsterdam). Toegang gratis.

Er zijn ook nog andere aanbieders aanwezig. Dus een groot en gevarieerd aanbod tegen schappelijke prijzen!

Particulieren kunnen tot woensdag 16 november een tafel reserveren via: 020-6257017 of euwemec@xs4all.nl

Gedicht Ezra Pound

Een bijdrage van Ruud Aalbersberg

Over Ezra Pounds schaakgedicht: fascinerend mooi en moeilijk.
Een poging tot vertaling

Zoals bekend hebben maar weinig grote buitenlandse schrijvers het schaken als onderwerp voor een roman gekozen (Zweig, Nabokov), het aantal dito dichters is naar mijn mening nog kleiner.

Tot mijn verrassing vond ik in de literaire bundel *The 64 – Square Looking Glass* (1) een gedicht van de beroemde maar politiek omstreden Ezra Pound, dat in Nederland nauwelijks bekendheid geniet en bij mijn weten ook nooit in Nederlandse vertaling is gepubliceerd. Dit korte gedicht uit 1915 boeit vanwege zijn dynamiek van begin tot einde en neemt de lezer/schaker mee in de spanningen die een goede schaakpartij met zich meebrengt. Het is tevens qua vorm de neerslag van het Vorticisme, een kortdurende primair Angelsaksische avant-garde kunststroming rond 1914. Daarin waren ronddraaiende bewegingen - de vortex - vaak essentieel. Een aantal zinnen is echter moeilijk te duiden wat het gedicht des te interessanter en in vertaaltechnisch opzicht ook uitdagender maakt.
Voordat ik dit gedicht weergeef eerst iets over Pound en zijn schaakinteresse.

Wie is toch die Pound en wat had hij met het schaakspel?
Ezra Pound werd in 1885 geboren in Hailey, een prairiestadje in het verre Idaho. Zijn vader had een redelijke functie bij de grondkamer, zijn moeder was in meer welgestelde kringen in Pennsylvania opgegroeid. Zijn literaire belangstelling kwam na 1900 in zijn bijdragen aan vaak experimentele gedichtenbundels naar buiten.
Europa bezocht hij reeds voor de Eerste Wereldoorlog, waarbij vooral Italië hem aantrok. In 1924 gaat hij in Rapallo wonen en bouwt hij zijn literaire kennissenkring verder uit. Hij gaf bijvoorbeeld commentaar op de eerste versies van gedichten van de beroemde Eliot en stond met James Joyce en Ernst Hemingway in contact.
In de jaren twintig groeide zijn belangstelling voor het naoorlogse valutastelsel als mogelijke oorzaak voor oorlogen en economische crises. Geschoolde economen vonden zijn benadering echter zeer verward en slecht onderbouwd. Reeds in 1925 publiceerde hij het eerste deel van wat later *The Cantos* zou heten, een buitengewoon groot, gecompliceerd en erudiet dichtwerk, dat in 1969 werd afgesloten.
In Italië komt hij steeds meer in de ban van Mussolini en hij houdt tijdens Wereldoorlog II antisemitische en anti-VS radiopraatjes. (Dat doet aan Bobby Fischer denken.) Wanneer het land in geallieerde handen valt, wordt hij in 1943 in Pisa gevangen gezet. Hij wordt veroordeeld, naar de VS overgebracht en als geesteszieke een flink aantal jaren opgesloten. In 1972 sterft hij in vrijheid en wordt hij in Venetië begraven. Blijft de beginvraag: wat had Pound met het schaken?

Enige levensbeschrijvingen raadplegend kwam ik al vroeg de mededeling tegen dat hij als beginnende puber reeds achter het schaakbord te vinden was (2). Na zijn half afgemaakte talenstudie aan de University of Pennsylvania speelt hij later in het studentenschaakteam van Hamilton College en wordt hij aan het schaakbord gefotografeerd (2). Bekend is dat hij ook later, zowel in als na zijn gevangenschap, diverse keren al schakend wordt gezien. Wij mogen derhalve gerust aannemen dat zijn gedicht uit 1915 mede op zijn eigen passie teruggaat. Zijn schaakkracht wordt op circa 1600 geschat - mededeling vanuit de Pound Society, New York (3) - maar onduidelijk is waarop dat is gebaseerd, want er zijn geen partijen van hem bewaard gebleven.

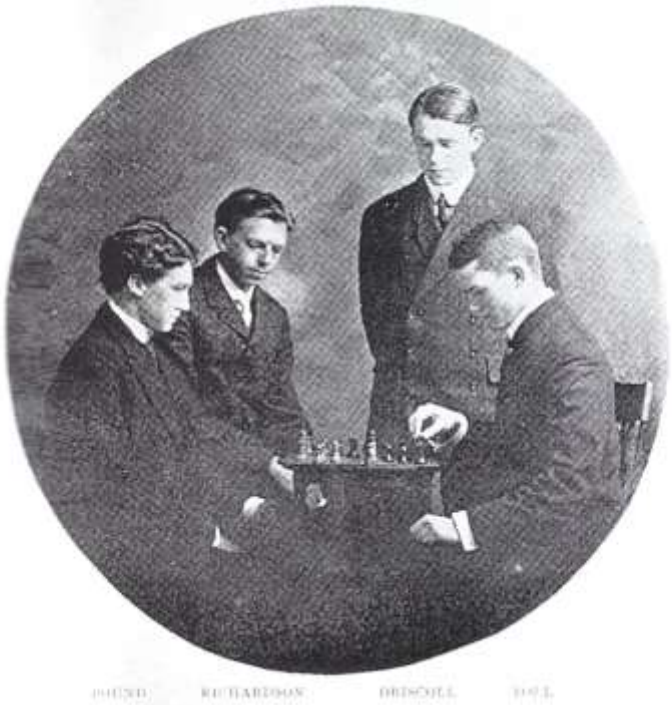

Chess team at Hamilton College; Ezra is now aged eighteen. *(University of Pennsylvania)*

Het schaakteam van Hamilton College. Ezra Pound (uiterst links) is hier achttien jaar. (Foto University of Pennsylvania)

Het schaakgedicht:

Dogmatic Statement Concerning the Game of Chess: Theme for a Series of Pictures

Red knights, brown bishops, bright queens,
Striking the board, falling in strong “I”s of color,
Reaching and striking in angles,
        holding lines in one color.
This board is alive with light;
        these pieces are living in form,
Their moves break and reform the pattern:
        Luminous green from the rooks,
Clashing with “X”s of queens,
        looped with the knight-leaps.

“Y” pawns, cleaving, embanking!
Whirl! Centripetal! Mate! King down in the vortex,
Clash, leaping of bands, straight stripe of hard color,
Blocked light working in. Escapes. Renewing of contest.

Mijn vertaling luidt als volgt:

Het Schaakspel als Onderwerp van een Reeks van Afbeeldingen Dogmatisch Beschouwd

Rode ridders, bruine raadsheren, in het oog springende koninginnen,
Zij kletteren hard op het bord neer, waarbij de kleur haaks een schaduw werpt, benaderen en vervolgens verwonden elkaar, en stellen zich gelijk in slagorde op.
Dit schaakbord staat in lichterlaaie; in deze schaakstukken komt hun vorm tot expressie,
Hun zetten doorbreken en herschikken de geijkte opstelling:
De torens stralen een groen licht uit,
Botsen met de kriskrasbeweging van de koninginnen,
verstrikt ook tussen de paardensprongen.

"Y"-pionnen, breken door, werpen een verdedigingslinie op!
Draaikolk! De centrale schaakvelden worden gezocht! Mat! De koning gaat in de maalstroom ten onder,
Overal strijd, aanvalslijnen verspringen, de wit/zwart kolommen krijgen een harde kleur,
Duisternis maakt plaats voor licht. Ontsnappingen. Revanche.

Nabeschouwing
Zonder kennis van het schaakspel en zijn jargon is dit gedicht moeilijk te vertalen, met die kennis overigens ook. Wezenlijke vraag bij vrijwel elk te vertalen gedicht uit een vreemde taal: hoe vrij mag de Nederlandse versie zijn?

Bijzondere punten van aandacht waren:
Bovenstaande versie is ontleend aan een publicatie van Harriet Monroe *Poetry: A Magazine of Verse* (1912- 1922) op internet. Deze versie verschilt op een aantal kleine punten van die in het boek van Hochberg. "Color" bijvoorbeeld wordt bij Hochberg "colour", "straight stripe" in de voorlaatste regel wordt bij Hochberg "straight strips", wat het inzichtelijker lijkt te maken .

De titel van het gedicht. Waar slaat "dogmatic statement" nu precies op? Het lijkt mij een pleidooi voor hoe een ideale schaakpartij er uit zou moeten zien, wellicht een rustig begin – de belangrijkste stukken staan opgesteld – dan snel een heftig midden- en eindspel, met onduidelijk eind – immers ontsnappingen – en dan nog eens een tweede partij? De "afbeeldingen" refereren wellicht aan de "filmische" beelden die bij de genoemde partijfasen horen, de film was in die tijd het nieuwe medium bij uitstek.

Knight: ridder of paard? Gekozen werd voor de letterlijke vertaling. Verder op worden "knight-leaps" natuurlijk wel "paardensprongen".

"Bishop" wordt raadsheer, maar zou ook letterlijk vertaald kunnen worden.

Bij "embanking " gaat het letterlijk om indijking. Ik koos voor een bredere schaakinterpretatie.

"Centripetal": het middelpunt zoekend. Al te gemakkelijk om dit met "centripetaal" te vertalen, want dat begrip is nauwelijks bekend. Wat/wie zoekt overigens het middelpunt? De schaakstukken, de beide tegenstanders, aanvalslijnen? Ik koos voor een bekend schaaktactisch begrip.

De laatste twee regels leveren de grootste problemen op: “straight stripe of hard color” en “blocked light working in”, eigenlijk is het gewoon mysterie. Overdrachtelijk gebruikt in de zin van: plotselinge invallen dragen een oplossing aan? Een Duitse vertaling kiest voor een letterlijke overzetting. Mijn vertaling leidt hopelijk tot discussie en reacties.

Opmerkelijk: diverse malen komt in dit gedicht “color” aan de orde, hier vertaald als kleur of bedoelde de dichter eigenlijk de twee kleuren van de schaakstukken? In de tijd van Pound waren schaakstukken vaak rood/wit/ zwart.

Gaarne bedank ik de Pound Society N.Y., Peter van de Bol MA voor bibliografisch onderzoek en Dick Albertz en Christine van der Ven voor inhoudelijke suggesties.

Noten

(1) *The 64-Square looking Glass*, ed. Burt Hochberg, Times Books/Random House, New York/Toronto 1993.
(2) Noel Stock, *The Life of Ezra Pound*, Penguin Books, 1974, bladzijde 12.
(3) P.Ackroyd, *Ezra Pound and his world*, Thames and Hudson, 1980; mededeling van Tom Redman, U.S. Chess Federation President, 1981/1984, 2000/2001.

Schaakfoto’s Euwe uit de vergetelheid

Zes jaar geleden erfde Kees Woutersen zeven dikke albums met schaakfoto’s van zijn vader. Dat waren niet zo maar foto’s, de albums bevatten het persoonlijke fotoarchief van Euwe. Hoe zijn die foto’s in particulier bezit gekomen? Kees Woutersen (HUesca, Spanje) haalt herinneringen op.

In mijn herinnering zijn de Euwe foto´s er altijd geweest. Soms werd er thuis over gesproken, zo nu en dan kwam er een doos te voorschijn en werden ze bekeken en af en toe moest er een foto worden opgestuurd. Een heel enkele keer kwam er iemand langs, van een krant of een tijdschrift, en die nam dan een foto mee. Mijn vader was dan altijd bang dat die foto niet meer terugkwam, want dat was meer dan eens voorgevallen.

De Euwe foto´s waren voor mij beelden uit een andere wereld en uit een andere tijd. Ik was een kind, nog geen 10 jaar oud, en wat het meeste indruk op me maakte was dat de achterkant van die foto´s vol stonden met handtekeningen. Achterop de groepsfoto´s had iedereen zijn naam gezet, soms in vreemde (Russische) letters. Dat laatste blijkt dus helemaal niet waar te zijn. Er zijn maar een paar foto´s waar de toernooideelnemers hun handtekening achterop hebben gezet.

Hoe komen bijna 700 foto´s met een beeltenis van Euwe nu bij mijn vader terecht? Ik heb het eens gevraagd en het antwoord was heel simpel. Na de oorlog was er een jaarlijks schaaktoernooi tussen de verschillende kantoren van de belastingdienst. Voor het eerst zat Alkmaar in de finale en die was gelijk geëindigd met nog één partij die niet af was. Dat was C.P. Woutersen tegen het eerste bord van Amsterdam en daar moest Dr. Max Euwe aan te pas komen om te arbitreren. Euwe verklaarde de winst aan mijn vader en zo kon het kleine Alkmaar winnen van de grote hoofdstad. Wanneer dat precies was weet ik niet, maar de oudste brief van Euwe, van de tientallen die bewaard zijn gebleven, is van 1958. Mijn vader heeft orde geschapen in de “foto-chaos” (woorden van Euwe) en de fotocollectie verder beheerd.

Na het overlijden van mijn vader, zes jaar geleden, kwamen zijn schaakfoto´s bij mij terecht. Een collectie van zeven dikke albums, in vijf ervan zitten foto´s met een beeltenis van Euwe. Overal staat zo gedetailleerd mogelijk bij geschreven waar en wanneer de foto gemaakt is en wie erop

staat. Een twintigtal foto´s zitten niet in de albums. Ze zijn te groot en sommigen zijn op karton. Deze foto´s hebben alleen de oude nummering, van de tijd dat ze nog los in dozen zaten.

Altijd had ik al het idee dat er meer met die foto´s moest gebeuren. Ze zijn niet alleen uniek en indrukwekkend, ze vertellen ook een belangrijk deel van de Nederlandse schaakgeschiedenis. Al een paar keer had ik me voorgenomen om, als ik weer eens in Nederland was, bij het Max Euwe Centrum langs te gaan. Maar een dagje Amsterdam is zo voorbij en dus het kwam er niet van. Zo zouden de foto´s nooit in de openbaarheid komen. Tot er onverwacht een brief van Eddy Sibbing in de bus viel. Alle Euwe foto´s zijn nu digitaal in het bezit van het Max Euwe Centrum. Op 17 november 1962 schreef Euwe dat hij enthousiast was over “expositie-plannen” en misschien dat het daar nu een keer van kan komen.

Naschrift Eddy Sibbing: Veel foto’s uit de collectie van Kees Woutersen zijn nieuw voor ons. Door de goede omschrijving van de foto’s (datum, locatie, personen) is het een fraaie aanvulling van onze fotocollectie. Vrijwilliger Ron Nep van het MEC is bezig de gescande foto’s in kaart te brengen en op te knappen, maar uiteraard hopen we dat deze bijzondere collectie ooit aan het MEC zal worden geschonken. Hieronder enkele foto’s uit de collectie van Kees Woutersen .

Fenny Heemskerk analyseert met Max Euwe tijdens het Internationale toernooi van Amsterdam in 1950. Najdorf (toernooiwinnaar) en Prins (organisator) kijken toe.

Euwe tijdens het WK van 1948 in Moskou, samen met tolk Karel van het Reve

Euwe bij de begrafenis van Maroczy in 1951

Euwe na een bezoek aan de staatsmijn Maurits in 1952. Aan de kleding en handen van Euwe te zien is hij diep de mijn in geweest.

Wilt u ook adverteren?
Neem contact op met het MEC!

Boekenrecensies

Een bijdrage van Florian Jacobs

Ivan Ivanicevic, Milos Perunovic & Robert Markus: The Taimanov Bible. Thinkers Publishing, 2016. 360 pagina's. € 29,95.

Aan klinkende titels heeft *Thinkers Publishing* alvast geen gebrek. *The Taimanov Bible*, dat klinkt als een onmisbaar boek voor aanhangers van de Siciliaanse Taimanov (want dat is de Taimanov-variant die dit boek bestrijkt). Of dat ook het geval is, betwijfel ik. Ja, de informatie is niet mis: drie sterke grootmeesters storten een karrenvracht aan varianten uit over de lezer. Ja, wie de opening al speelt, kan veel van zijn varianten verfijnen aan de hand van de ideeënstoet die hier voorbijtrekt. Maar aan beginnende Taimanovspelers zou ik dit boek nooit aanraden: enige didactische onderbouwing van de varianten ontbreekt, alsook een inleiding op de doelen en de structuren van de Taimanov. Daarenboven had een extra correctieslag veel goeds gedaan: het Engels hapert aan alle kanten.

Ivan Sokolov: Ivan's Chess Journey. Games and Stories. Thinkers Publishing, 2016. 276 pagina's. € 26,95.

Schaakautobiografieën zijn opvallend vaak eerlijk. Maar een zo openhartige als deze van Ivan Sokolov ben ik zelden tegengekomen. De grootmeester bespreekt niet alleen enkele van zijn aardigste winstpartijen, maar ook zijn grootste flaters en meest mislukte toernooien. En dat alles wordt nog omlijst door sappige verhalen over nachtelijke escapades en drankexercities. Ik heb het totaal niet geteld, maar een kleine wijngaard wordt toch zeker gesoupeerd in dit boek. De stijl van Sokolov past bij de boekopzet: hij schrijft vlot, vrolijk, nietsontziend en meeslepend. Ik kon het boek niet wegleggen. De sfeer en de schaakkwaliteit (want Sokolov beheerst het spel, en hoe!), maken dit boek een aanrader voor de schaakliefhebber en levensgenieter. En die twee gaan vaak samen, nietwaar?

Milos Pavlovic: Unknown Weapons in the Grünfeld, Thinkers Publishing, 2016. 232 pagina's. € 22,95.

Grootmeester Pavlovic, een schaaktheoreticus met naam en faam, is er eens voor gaan zitten om het immens populaire Grünfeld-Indisch te redden van alle zijvarianten die er tegenwoordig tegen worden ingezet. Alsof de hoofdvarianten niet al genoeg werk vergen... Het resultaat is een kloeke bedoening: varianten na varianten na varianten, en aan het eind van alle zettengekrioel staat nog opvallend vaak een teken voor 'oneindig' of ook een opmerking als 'This position is murky'. Ik begrijp dat hedendaags schaak vaak de chaos opzoekt om de menselijke factor weer in het spel te betrekken, maar in dit boek komt de onduidelijke uitkomst van een moeilijk te onthouden variant wel heel vaak op tafel. Desalniettemin zou ik dit boek wel aanraden aan wie het Grünfeld-Indisch speelt: Pavlovic heeft veel verse ideeën en slaat weinig over. Het begrip moet er evenwel wel al zijn, want de schrijver geeft weinig tekstueel commentaar.

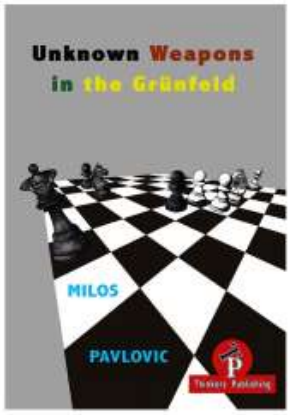

Unknown Weapons in the Grünfeld,
Milos Pavlovic
235 pages € 22.95 - £ 18.00 - $ 25.95.

NEW

The Grünfeld Defence is one of the most dynamic openings for Black This opening was developed by two famous World Champions, namely Bobby Fischer and Garry Kasparov.
While the theory is far from being exhausted and still developing our author Milos Pavlovic made a strong case and found new alternatives to battle White's setups.This is his first book for Thinkers Publishing, in a series that will surely become very popular among its readers.

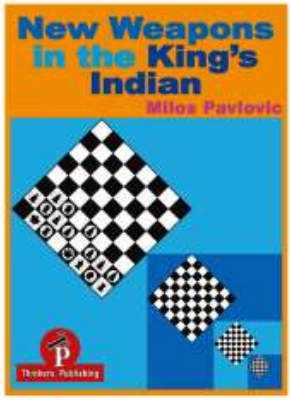

New Weapons in the King's Indian
Milos Pavlovic
TBA € 23.95 - £ 20.00 - $ 26.00.

10.16

Grandmaster Milos Pavlovic investigated one of the most popular openings: the King's Indian. He focused on little explored and dynamic ways to counter the basic White systems.
This is his second book for Thinkers Publishing and we are convinced that his new creative ideas will suit the Black player, avoiding all well-trodden paths.

The Correct Exchange in the Endgame
Eduardas Rozentalis
156 pages € 19.00 - £ 15.00 - $ 21.00.

Just out

In his book GM Rozentalis looks at some of the most important questions: the connection between the opening and the endgame, when to exchange, bishops against knights, be patient or just simplify. He presents many examples from his own experiences where the reader is well guided and eventually is provided with a clear solution.This book is highly recommended to all players as well as anyone who is coaching.

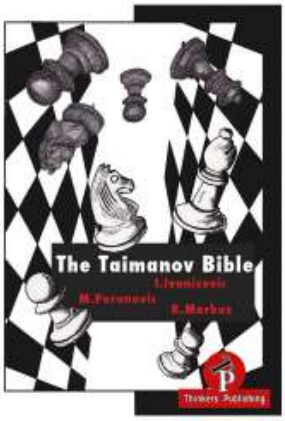

The Taimanov Bible
A complete manual for the Sicilian Player
Ivan Ivanisevic, Milos Perunovic & Robert Markus
450 pages € 29.95 - £ 22.00 - $ 31.95.

NEW

The Taimanov has become one of the most popular and complicated Sicilian variations. Nearly all top players have made good use of this flexible and positional way of handling this Sicilian. Our Serbian authors have provided a complete manual with their extensive 'over the board' experience. Their many interesting combative new ideas tackle the most dangerous but also boring lines you may encounter.

THINKERS PUBLISHING

Vlaggetje faalt

Geachte Redactie,

Het interessante artikel over vlaggetjes *(MEC Nieuwsbrief 89, bladzijde 21)* is niet compleet. Daarom hieronder een afrondend slot.

In 1944 speelde ik tegen Haje Kramer in de hoofdklasse (Philidor Leeuwarden - Schaakclub Utrecht) Ik dacht na over mijn 30e zet. Er gold toen een tijdscontrole van 30 zetten in 1½ uur, gevolgd door 20 zetten in een uur. Bij 1¼ minuut (!) viel volkomen onverwachts mijn vlag. Iedereen zag het belachelijke van een claim op tijdsoverschrijding in, maar niet de vertegenwoordiger van Philidor. Hij eiste de partij op.

Kramer tegen Euwe, Tweekamp te Leeuwarden in 1940. Burgemeester Beijma doet de eerste zet, terwijl secreatris Van Vliet en voorzitter Waling Dijkstra toekijken. (fotocollectie Kees Woutersen)

Utrecht ging in beroep bij de KNSB. Interim-voorzitter Euwe sprak uit, dat de vlag beslist. Daargelaten het feit, dat de omstandigheden chaotisch waren geweest (*). De KNSB besloot in het jaar 1945/46, dat de klok moest worden ingesteld op 1 minuut voor het hele uur met de vlag op de grote wijzer. Zo werden chicanes over de beslissende laatste minuut stelselmatig geëlimineerd. En dat hielp! Met een vastzittende vlag als zeldzame uitzondering.

Met de allerbeste wensen, dr Jan Visser uit Zwolle

(*) Details over die klokchaos in 1944: De wedstrijden in Leeuwarden waren verplaatst naar Zwolle. De club daar zorgde voor het nodige materiaal. Maar de klokken waren niet bijgesteld en de houdertjes-achter voor bijregeling waren allemaal afwezig. Met vingers moesten alle klokken worden bijgesteld. Een uiterst moeizaam werk. Het kostte meer dan een halfuur voor het doel was bereikt. Misschien dat mijn klok van die vingers te lijden heeft gehad.

Een bijzondere postzegel

Ter ere van het “Jaar van het boek” gaf Post.NL op maandag 12 september 2016 een velletje postzegels uit. De Koninklijke Bibliotheek had daarvoor tien bijzondere boeken geselecteerd, waaronder Het Achterhuis (Anne Frank), Mei (Herman Gorter), Turks fruit (Jan Wolkers), maar ook Oom Jan leert zijn neefje schaken van Max Euwe en Albert Loon!!

Het 23e Pleinfestival

Zaterdag 25 juni organiseerde het Max Euwe Centrum al weer voor de 23e keer haar jaarlijkse Pleinfestival, gesponsord door de Ondernemersvereniging van het Max Euweplein.

Dit jaar met louter jonge toppers: Hing Ting Lai, Robby Kevlishvili, Anna-Maja Kazarian, Casper Schoppen en Lucas van Foreest.

De gemiddelde leeftijd van deze toppers is amper 16 jaar, maar dat bleek veel schakers aan te trekken, want de simultaans en klokseances waren vooraf al helemaal volgeboekt. Gelukkig was er op de terrassen op het Max Euweplein nog ruimte voor een extra simultaan zodat er gedurende de middag nog meer liefhebbers aan bod konden komen.

Tussen de simultaans en klokseances door speelden Lucas van Foreest en Hing Ting Lai onderling nog menig vluggertje. (foto: Bas Beekhuizen)

In de jeugdhoek gaven Daniël Kutchoukov, Eline Roebers, Kasper Bleeker en Tijn van Mourik afwisselend simultaan aan de jeugd. Ook mochten ze om beurten zelf meedoen tegen de jeugdtoppers en dat ging ze meer dan verdienstelijk af.

Misschien staan ze hier over een paar jaar aan de andere kant van de tafel! Hing Ting Lai en Robby Kevlishvili zijn immers ook begonnen bij de jeugdhoek van het Pleinfestival!

Ook dit jaar kon de jeugd de hele middag meedoen aan simultaans (foto: Bas Beekhuizen)

Omdat het Max Euwe Centrum in november 30 jaar bestaat was er ook een toernooi voor 30-jarigen. De favoriet, IM Sander van Eijk (2396), liet duidelijk zien dat hij in vergelijking met vijf jaar geleden een stuk sterker is geworden en won overtuigend met 9½ uit 10. Sebastiaan Smits (5½) en Jesper de Groote (5) volgden op grote afstand als tweede en derde. Het belangrijkste was echter dat de deelnemers een leuke middag hadden.

(vlnr) Eddy Sibbing, Sander van Eijk, Sebastiaan Smits en Jesper de Groote. Foto Jürgen Vijfschaft

De 79000e bezoeker van het MEC!

Dinsdag 16 augustus ontving het Max Euwe Centrum de 79000e bezoeker sinds de opening in 1986.

De gelukkige was de internationaal meester James de Toledo uit Brazilië. Hij was met zijn familie in Amsterdam om deel te nemen aan het EK Shogi in Amstelveen. Van het MEC kreeg hij enkele attenties.

James de Toledo uit Brazilië met zijn familie.

Schachdorf Ströbeck in beeld

Een bijdrage van Eddy Sibbing

Tijdens onze vakantie, onderweg naar onze volgende stop in de Harz, kwamen mijn vrouw en ik langs de B79 opeens de afslag Ströbeck tegen.

Uiteraard namen we de afslag en bezochten het dorp en het Schaakmuseum.

Middels het volgende beeldverslag (foto's gemaakt door Gerda Visser) krijgt u een beeld van dit bijzondere dorp.

Het centrale dorpsplein heet natuurlijk Platz am Schachspiel.

Met een groot buitenspel waar regelmatig "levend schaak" (partijen met mensen en echte paarden) worden gespeeld.

Met aan de ene kant het oude Gasthaus, dat nu dienst doet als ouderensoos.

Aan de andere kant van het plein het schaakmuseum, twee keer zo groot als het Max Euwe centrum. In de kelder de tijdelijke tentoonstelling, op de begane grond en eerste etage zalen met permanente tentoonstellingen.

Caissas Schwestern is de tijdelijke tentoonstelling tot 14 mei 2017.

Ströbeck

Ein Dorf spielt Schach

Ströbeck wird erstmalig im Jahr 995 urkundlich erwähnt. Mehrere Legenden erzählen, wie das Schachspiel nach Ströbeck kam.

Eine besagt, dass im Jahre 1011 der Markgraf Guncelin von Meißen vom Kaiser Heinrich II. als Gefangener dem Bischof Arnulf von Halberstadt übergeben wurde. Der Bischof ließ den Gefangenen in den Ströbecker Wehrturm, der heute Schachturm heißt, sperren und von den ortsansässigen Bauern bewachen. Hier lehrte er seine Bewacher das Schachspiel. Die Ströbecker wussten, dass sie als Bauern ein Spiel beherrschten, das sonst nur Königen und Fürsten vorbehalten war. Sie bewahrten ihr Können wie einen Schatz, indem sie es an ihre Kinder und Kindeskinder weitergaben bis in die heutige Zeit.

Eine andere Legende erzählt, dass ein Angehöriger des Halberstädter Klerus bei seinem Bischof in Ungnade gefallen war und in das nahe gelegene Ströbeck verbannt wurde. Dort brachte er den Bauern das Schachspiel bei. Als er begnadigt und selbst Bischof wurde, vergaß er „seine Ströbecker" nicht. Er ermunterte sie zur Pflege dieses Spiels und gewährte ihnen gewisse Privilegien.

Die dritte Version behauptet, dass der Bischof Burchard II. von Halberstadt auf seinem Feldzug gegen die Wenden 1068 einen adligen Vertreter dieses Volksstammes gefangen nahm. Er ließ den Gefangenen in den Ströbecker Turm sperren und forderte ein ansehnliches Lösegeld sowie die Annahme seiner Friedensbedingungen.
Der vornehme Wende lehrte die Ströbecker das Schachspiel und verkürzte sich damit die unangenehme Zeit seiner Gefangenschaft.

Keine dieser Versionen kann eindeutig belegt werden. Sicher ist, dass in Ströbeck seit vielen Jahrhunderten Schach gespielt wird. Die erste schriftliche Erwähnung des Dorfes in Zusammenhang mit dem Schachspiel stammt aus dem Jahre 1515. Seit 1688, so heißt es, spielen die Einwohner Ströbecks Schachpartien mit lebenden Figuren, und seit 1823 ist Schach Pflichtfach in der Ströbecker Schule. 1991 erhielt das Dorf auf Wunsch seiner Bürger offiziell den Namen „Schachdorf Ströbeck".

Korte geschiedenis van het schaakdorp Ströbeck.

Schulschach in Ströbeck

Herr Prange, 1940

In der Ströbecker Schule, die seit 1986 den Namen des bisher einzigen deutschen Schachweltmeisters „Dr. Emanuel Lasker" trägt, haben die Kinder mindestens seit 1823 Schach als obligatorisches Unterrichtsfach. Nach der Aufstellung der Figuren und deren möglichen Zügen lernen die Kinder Eröffnungen, Strategie und Taktik des Schachspiels kennen. Der langjährige Schachlehrer Josef Cacek erarbeitete nach dem 2. Weltkrieg ein detailliertes Lernprogramm für den Schachunterricht an der Ströbecker Schule, auf das heute noch Bezug genommen wird.

Herr Cacek, 1968

Herr Geppert, ca. 1950

Herr Sallier, ca. 1930

Herr Rabe, ca. 1980

Lange Jahre wurde Schach in den Klassen 5 bis 8 später in den Klassenstufen 3 bis 7 unterrichtet und auf dem Zeugnis benotet. Nach der Schließung der Sekundarschule im Jahr 2004 ist nur noch die Grundschule mit den Jahrgängen 1 bis 4 im Ort vorhanden. Dort wird nun von der 2 bis 4 Klasse Schach unterrichtet. Die älteren Schüler fahren nach Dardesheim zur Sekundarschule oder nach Halberstadt zum Gymnasium. Dort wird Schach zwar als Arbeitsgemeinschaft angeboten, ist aber kein Pflichtfach.

Schachsymbole mit Jahreszahlen an den Häusern und handwerklich gefertigte Holzschachbretter mit einer entsprechenden Widmung in vielen Hausfluren künden von der Tradition des Wettkampfes um Bretter und Figuren, der nachweislich seit 1823 alljährlich durchgeführt wird. Hierbei werden die jeweils besten Schachspieler eines Jahrgangs ausgezeichnet. Heute wird der Wettkampf um drei Sätze Schachfiguren am Ende der 3. Klasse und um die handgefertigten typischen Ströbecker Schachbretter mit Widmung am Ende der 4. Klasse ausgetragen.

Een halve verdieping gaat over het schoolschaak in Ströbeck.

In het dorp zijn diverse verwijzingen naar schaken te vinden, zoals de volgende vier foto's.

Rechts een koning en een schaakbord gemaakt van miniflesjes "Schnaps".

Een schaakbord op een veranda.

Af en toe een schaakbord tegen aan de gevel.

Een muurschildering van schaken in de gevangenis.

Wilt u het MEC steunen?

Met ingang van 2016 krijgt het MEC geen subsidie meer van de gemeente Amsterdam. Een grote aderlating, want de subsidie was 1/3 van de gehele begroting…..

De schaakwereld heeft het MEC sindsdien fantastisch ondersteund! Eind 2015 kregen we enkele grote donaties, waardoor de donaties voor het eerst in vele jaren ruim boven de € 20.000 uit kwamen! Daarnaast hebben we een groot aantal nieuwe Vrienden van Euwe gekregen.

Het bestuur is drukdoende om plannen te ontwikkelen om dit grote financiële gat structureel te dichten. Zoals het er nu uitziet kan het MEC in ieder geval 2016 en 2017 open blijven!

Mocht u het MEC willen ondersteunen, dan zijn er diverse opties, zoals:

Donateur worden
Als u donateur wordt ondersteunt u het Max Euwe Centrum en krijgt u twee keer per jaar onze Nieuwsbrief.

U kunt uw donatie overmaken op rekening NL91 INGB 0005 4016 70 ten name van Stichting Max Euwe Centrum te Amsterdam onder vermelding van “nieuwe donateur”. Graag naam en adres vermelden.

Vriend van Euwe worden
Wilt u een groot bedrag (meer dan € 100 per jaar) doneren dan kunt u Vriend van Euwe worden. Omdat het Max Euwe Centrum een *Cuturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling)* is, mag u het gedoneerde bedrag voor 125% aftrekken van de belasting! De donatie moet dan wel vastgelegd worden in een akte, die wij kunnen leveren. Er hoeft geen notaris aan te pas te komen.

Wilt u Vriend van Euwe worden of wilt u hier meer informatie over ontvangen, dan kunt u een mail sturen naar euwemec@xs4all.nl of bellen naar 020-6257017.

Ook kunt u ons steunen via de **Vriendenloterij** of **Sponsorkliks**. Kijk voor alle mogelijkheden op onze website (www.maxeuwe.nl). Onderaan de startpagina staat de button “Steun ons”, waar uitgebreide informatie te vinden is.

Samen kunnen we het MEC redden!!